

הקיבוץ – היחס לרכוש הפרטי

"הביתה", אסף ענברי, עמ' 73

נתחבה - was inserted , בגדים - clothes
 כובס, לכבס - to was , גיגית פח - tin pail
 הוסקו - were heated , נתלו, לתלות - to hang
 חולקו, לחלק - to distribute
 אצטבות, אצטבה - shelf , מחסן - storeroom
 מידות, מידה - size , מיטה - bed
 חבילה - package , כללה - included
 תחתונים - underwear
 לעיתים קרובות - often , ליחכו - to sweep
 סדינים - sheets , ציפיות - pillowcases
 מהירות - speed, pace , תזזיתית - frenzy
 להסיר - להוריד, לרכז - to collect
 להניח - to put
 רווקות - single women
 תלו, לתלות - to hang , בסתר - secretly
 חוטים - strings , למתוח - to stretch
 תחתוניות משי - silk undergarments
 כותנות לילה - nightgowns
 להיפרד - to separate
 אוהלים - tents , רפת - cowshed
 נטול, נטולת - lacking , פרטיות - privacy
 החביאו, להחביא - to hide , תרמיל - backpack
 חוו, לחוות - to experience
 ריגוש - excitement , מחתרת - underground

הגננת לבשה, כשאר החברות, חולצת עבודה שנתחבה למכנסים קצרים. הבגדים כובסו בגיגיות פח שהוסקו בגזרי עץ, ולאחר שנתלו לייבוש הם קופלו וסודרו על אצטבות מחסן הבגדים וחולקו לחברים לפי מידות גופם, פחות או יותר. בימי שלישי חולקו בגדי העבודה, ובימי שישי אחר הצהריים, כשחזרת מהעבודה, חיכתה לך על המיטה חבילת בגדי שבת שכללה חולצה לבנה, מכנסי חאקי ותחתונים. חברים גבוהים התהלכו לעתים קרובות בבגדים שהיו קצרים עליהם, וחברים נמוכים התהלכו במכנסיים שליחכו את החצר. סדינים וציפיות הוחלפו אחת לכמה שבועות. באין סדינים להחלפה, פעלו הכובסות במהירות תזזיתית ביום כביסת המצעים, כדי להספיק להסיר ולרכז ולכבס ולייבש ולקפל ולהניח אותם על המיטות לפני שהחברים יחזרו מהעבודה. באחד משני חדרי הרווקות תלו הבחורות בסתר, על חוטים שמתחו מתחת למיטות, תחתוניות משי וכותנות לילה מהבית, שמהן לא יכלו להיפרד לטובת מחסן הבגדים. כל עוד גרו באוהלים וברפת נטולת הפרטיות, החביאו אותן בתרמיליהן; עכשיו לבשו אותן וחוו שוב, כמו בברית המועצות, ריגוש מחתרת.

עמ' 119

עור - leather , חליפה - suit
 לשימוש - for the use of
 שליחות - mission, dispatch
 וועידות - conferences
 התבלה - was worn out
 שרד - formal , סמרטוט - rag
 מזכירות - secretariat
 אישור - permission
 להטליא - to mend
 נדחתה, לדחות - to deny
 נימוק - reason, explanation
 להשקיע - to invest
 חומרי גלם - raw materials
 שיפוץ - renovation
 רכוש - property

יצחק לוי בא לאפיקים כמעיל עור שגלקח ממנו באותה מהירות שבה גלקחה מצבי ברנר החליפה שקנתה לו אמו, ונתלה במחסן לשימושם של היוצאים בשליחות הקיבוץ לוועידות בארץ ובחו"ל. אחרי שהתבלה כמעיל השרד של הקיבוץ, הוחזר ליצחק לוי. אדם אחר במקומו היה נפרד מהסמרטוט. יצחק לוי נכנס למזכירות וביקש אישור להטליא את המעיל. בקשתו נדחתה, בנימוק שאין להשקיע חומרי גלם ושעות עבודה בשיפוץ רכוש פרטי.

יורם טהרלב מתוך: "אין כבר דרך חזרה", "הוצאת משרד הביטחון"

"האנשים שבתוכם גדלתי בקיבוץ היו אנשים בעלי עקרונות אידיאולוגיים מאוד קשוחים. ציפו מכל אדם לעבוד קשה ולהסתפק במועט. הסיסמה הייתה: כל אחד נותן כפי יכולתו ומקבל לפי צרכיו. כשאני הייתי ילד בִּיגור, עדיין הסתובבתי בין אנשי העלייה השנייה והשלישית, ועדיין שלטו בקיבוץ העקרונות של השותפות המלאה והשוויון המוחלט. ומכיוון שהיום קשה לאנשים לתאר איך זה עבד במציאות, אני רוצה לתאר לכם איך זה באמת נראה במציאות. ואקח תחום אחד בלבד: תחום ההלבשה. בכל יום שישי אחרי הצהריים, אבא שלי היה מגיע לחדר המגורים של המשפחה. היה מביא אתו ממחסן הבגדים חבילה גדולה של בגדים לקראת השבוע הבא. הוא היה מניח אותה על המיטה ומתחיל לעבור על הבגדים ולראות מה הוא קיבל השבוע, והרבה פעמים הייתי שומע אותו נאנח: שוב קיבלתי את התחתונים של הרופא. והרופא, ד"ר עוגן, היה איש בעל מידות לגמרי אחרות מהמידות של אבא שלי. ומדוע דווקא התחתונים הטרידו אותו? כי התחתונים לא היו כמו התחתונים של היום, שנצמדים לגוף. אלה היו תחתוני עבודה אפורים, גדולים, עם חנות נדיבה מלפנים, ועם גומי רופף. ולמה הגומי היה רופף? כי כל יום היה לובש את זה מישהו אחר!"

עקרונות principles
קשוחים strict
ציפו, לצפות to expect
להסתפק to be satisfied
סיסמה slogan
הסתובבתי, להסתובב to go between
שלטו, לשלוט to rule
שותפות cooperative
מוחלט absolute
מציאות reality
תחום area
הלבשה clothing
חדר המגורים living quarters
מניח, להניח to lay
נאנח, להיאנח to sigh
הטרידו, להטריד to bother, annoy
נצמדים, להצמד to cling
אפורים gray
חנות fly
נדיבה generous
גומי elastic band
רופף loose

ממתוך "על התל", עלון קיבוץ חצור, 1946

"לעמוד הקלון!
החברים הרשומים מטה, הוציאו את עיתון
ליל שישי מחדר הקריאה והעבירו את
רכוש הכלל – אל רשותם הפרטית.
חיקל רחל ז.
חיה ז. תרצה
וידה
מעטה נדע, אם חדר הקריאה ריק,
פנה אל הנ"ל ובקש אצלם את העיתון."

עמוד הקלון pillar of shame
העבירו, להעביר to move, transfer
כלל public, general
רשותם הפרטית private quarters
מעטה מעכשיו
ריק empty
פנה turn to
הנ"ל – הנזכר למעלה
the above mentioned

